

REACTIE CONSULTATIE WET INVOERING REELE AMBITIEOVEREENKOMST

Clifford Chance heeft met belangstelling kennis genomen van het consultatievoorstel voor de Wet invoering reële ambitieovereenkomst. Onze reactie daarop treft u hieronder puntsgewijs aan.

1. **Visie pensioenstelsel**. Het kabinet geeft aan vragen te hebben over hoe om te gaan met zaken als de verplichtstelling, solidariteit, keuzevrijheid en zelfstandigen zonder personeel, maar dat dit geen zaken zijn die in dit wetsvoorstel worden geadresseerd. De discussie daarover zal in het najaar worden opgestart. Wat ons betreft is het een gemiste kans om deze onderwerpen niet in de discussie en besluitvorming over het reële contract te betrekken. Juist nu is er momentum om met een duidelijke visie tot hervorming van het pensioenstelsel te komen teneinde het over de gehele breedte en voor alle belanghebbenden toekomstbestendig te maken.
2. **Inpassing in pensioenrechtelijk kader**. Het reële contract wordt in de Pensioenwet opgenomen als een nieuwe categorie pensioenovereenkomst. Wij hebben daarover de volgende opmerkingen.
 - a. Bij inwerkingtreding van de Pensioenwet is het begrip pensioenovereenkomst geïntroduceerd om werknemers duidelijkheid te verschaffen over de toezegging die door hun werkgever wordt gedaan. De toevoeging van een vierde categorie leidt niet tot duidelijkheid voor werknemers. Het begrip "reële ambitieovereenkomst" alleen al zal eerder tot verwarring leiden.
 - b. Het zou duidelijker zijn om de reële ambitieovereenkomst in te passen in de huidige systematiek, door bijvoorbeeld de bepalingen over de premieovereenkomst aan te passen. Het verleggen van risico's naar deelnemers in opbouw- en uitkeringsfase past ook bij de premieovereenkomst. Daarbij komt dat het goed mogelijk is dat de Europese toezichthouder het reële contract als premieovereenkomst zal kwalificeren.
 - c. Het wetsvoorstel richt zich hoofdzakelijk op de 'achterkant' van een pensioenregeling (financiering, sturingssystematiek). Welke implicaties dit aan de 'voorkant' voor de deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben wordt niet beschreven. Als de bedoeling is dat alle risico's naar deelnemers en pensioengerechtigden worden verschoven, dient dit duidelijk te worden opgeschreven en gecommuniceerd.
3. **Uitvoering**. Het reële contract kan op grond van het wetsvoorstel alleen door pensioenfondsen worden uitgevoerd. Verzekeraars, buitenlandse pensioeninstellingen en premiepensioeninstellingen (PPI's) zouden het reële contract ook moeten kunnen uitvoeren. In het bijzonder de PPI zou zowel de opbouw- als uitkeringsfase van het reële contract moeten kunnen uitvoeren, nu in het reële contract in geen van beide fasen risico's worden verzekerd. Dit zou meteen tegemoet komen aan de wens in de markt om de huidige knip tussen opbouw- en uitkeringsfase die ontstaat door de verplichte overdracht van PPI naar verzekeraar weg te nemen. Verder is vermogensscheiding bij PPI's, in tegenstelling tot bij pensioenfondsen, toegestaan, wat met betrekking tot de invaarproblematiek een uitkomst kan zijn voor partijen die niet voor invaren willen kiezen en/of niet willen delen in de risico's van andere pensioenregelingen.
4. **Fiscaliteit**. In de consultatie merkt het kabinet de beperking van de pensioenopbouw per 2015 als "gegeven" aan en stelt dat "bovenmatigheid moet worden voorkomen". Onder verwijzing naar punt 1 vinden wij het een gemiste kans dat dit momentum niet wordt aangegrepen voor een bredere en fundamentele discussie over het pensioenstelsel, inclusief de fiscaliteit. Tegenover de verplaatsing van alle risico's naar de deelnemer/pensioengerechtigde zou moeten staan dat de deelnemer niet (verder) wordt beperkt in de pensioenopbouw noch dat pensioen bij een bepaald bedrag "bovenmatig" wordt geacht. Dat alle risico's in het reële contract bij de deelnemers/pensioengerechtigden liggen zou moeten betekenen dat zij naast de negatieve effecten ook de positieve effecten in hun pensioenregeling ondervinden. Als er geen beperking wordt gesteld aan de negatieve gevolgen die een deelnemer/pensioengerechtigde kan ondervinden, moet er ook geen beperking worden gesteld aan de positieve gevolgen.